

КОМПАС

Підготувала
Учениця 4-а класу
Уманець Каріна

Як орієнтуватись за ДОПОМОГОЮ КОМПАСА:

- 1. Установити гномон і позначити сторони горизонту. (На асфальті або на землі).
- 2. Знайти місцеві ознаки за допомогою яких можна встановити сторони горизонту.
- 3. Ознайомившись із будовою та принципом роботи компаса, перевірити правильність визначення сторін світу за місцевими ознаками.
- 4. Потренуватися визначити сторони горизонту за допомогою компаса.

Винаходження компаса

- Компас був винайдений в Китаї при династії Сун і використовувався для вказівки напрямку руху по пустелях (докладніше див. Чотири великі винаходи).
- Морський компас вперше описує Кипчаки в 1282 році, а потім ал-Макрізі.
- У Європі винахід компаса відносять до XII-XIII ст., Проте пристрій його залишалося дуже простим - магнітна стрілка, укріплена на пробці і опущена в посудину з водою. У воді пробка зі стрілкою орієнтувалася потрібним чином. На початку XIV ст. італієць Флавіо Джойя значно удосконалив компас. Магнітну стрілку він надів на вертикальну шпильку, а до стрілки прикріпив легкий коло - картушку, розбиту по колу на 16 румбів. У XVI ст. ввели поділ картушки на 32 румба, і коробку зі стрілкою стали поміщати в кардановому підвісі, щоб усунути вплив хитавиці корабля на компас. У XVII ст. компас забезпечили пеленгатором - обертової діаметральної лінійкою з візирями на кінцях, укріпленої своїм центром на кришці коробки над стрілкою.
- Слово «компас», мабуть, походить від старовинного англійського слова compass, означавшого в XIII-XIV ст. «Коло».

Модель стародавнього китайського компаса

Φοτο компаса

ДЯКУЮ ЗА УВАГУ!